

Årsplan for 2023

Innledning

Nasjonalt senter for engelsk og fremmedspråk i opplæringen (Fremmedspråksenteret) er et ressurs-senter som skal bidra til at engelsk- og fremmedspråkopplæringen holder høy kvalitet i hele Norge. Fremmedspråksenteret ble etablert i 2005 som en egen enhet ved Høgskolen i Østfold (HiØ) i Halden. Senteret inngår i Fakultet for lærerutdanninger og språk (LUSP) og er dermed knyttet til et sterkt språkfaglig miljø. Høgskolen har «Språk i opplæringen» som ett av sine satsingsområder. Senteret har elleve ansatte som dekker språkene engelsk, fransk, spansk, tysk, kinesisk og russisk. Årsbudsjettet for 2023 er på ca. kr 8,5 mio.

Fremmedspråksenteret skal i henhold til mandatet:

- bidra til at barn, unge og voksne kan få en likeverdig og tilpasset opplæring av høy kvalitet i et inkluderende felleskap
- bidra til økt kvalitet i fremmedspråkopplæringen og til økt motivasjon og interesse for fremmedspråk
- videreføre arbeidet med forskningsformidling og praksisnær aktivitet og bistand basert på relevant forskning. Aktuelle målgrupper for arbeidet er lærerutdanningene, skole- og barnehageeiere, ledere og ansatte i barnehager og skoler og PP-tjenesten
- bidra til at barnehager og skoler får økt kompetansen til å tolke og operasjonalisere rammeplanen og læreplanverket
- støtte andre institusjoner og særlig lærerutdanningene i deres arbeid med kompetanseutvikling i skolene og barnehagene

Ved behov skal senteret også være rådgiver for nasjonale utdanningsmyndigheter innenfor engelsk og fremmedspråk. I tillegg skal senteret videreføre innsatsen på det internasjonale området og ivareta sine oppgaver overfor aktuelle samarbeidspartnere.

Fremmedspråksenteret har en egen nettside inkl. bestillingstorg hvor lærere, rådgivere og andre interesser-senter kan bestille ulike publikasjoner. Senteret sender dessuten jevnlig ut et nyhetsbrev, deltar på ulike arrangementer og er tilgjengelig på telefon og e-post.

Nedenfor presenterer vi årsplanen for 2023. Årsplanen består av fem områder som samlet beskriver hva vi ønsker å legge vekt på i år: 1) Lærere, 2) Elever og studenter, 3) Forskning og forskningsformidling, 4)

Nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere og 5) Forankring på HiØ. De første fire områdene er relatert til senterets mandat, det siste området tar utgangspunkt i vår tilknytning til HiØ.

Årsplanen er resultatet av en prosess hvor involvering av de ansatte har vært sentral.

1. Lærere

Et viktig mål for Fremmedspråksenteret er å bidra til barnehage- og engelsk-/fremmedspråklærernes profesjonelle utvikling. Vi gjør det idet vi tilgjengeliggjør ressurser for undervisningen på vår nettside. Vi tilbyr også kompetanseheving i form av kurs og seminarer. Ressursene, kursene og seminarene tar utgangspunkt i aktuell ramme-/læreplan.

	Hva gjør vi?	Hva vil vi oppnå?
1.1	Revidere eksisterende og utarbeide nye undervisningsressurser på bokmål, nynorsk og/eller målspåk med utgangspunkt i ramme- og læreplan og Det europeiske rammeverket og med fokus på differensiering og utforsking	Økt bruk av målspåket i klasserommet, økte muligheter for differensiering for elever med ulike evner og forutsetninger, økt fokus på utforskende arbeidsmåter i undervisningen
1.2	Revidere kartleggingsverktøy for engelsk	Bidra til at lærere får innsikt i elevenes engelskferdigheter
1.3	Delta i Erasmus+ prosjektet «Education for resilience and sustainability»	Bidra med forslag til arbeidet med bærekraft i engelskundervisningen
1.4	Vurdere behovet for å utarbeide nye ressurser for barnehagen	Få oversikt over behovet for slike ressurser
1.5	Gjennomføre (digitale) kurs/seminarer om ulike ramme- og læreplanrelaterte emner	Økt ramme- og læreplanforståelse gjennom kompetanseheving av lærere
1.6	Kompetanseheve egne ansatte for å kunne utarbeide nytt kursinnhold	Mulighet for å holde kurs om flere temaer for ulike målgrupper
1.7	Styrke samarbeidet med engelsk- og fremmedspråklærerutdannere	Økt innsikt i lærerutdannes behov og muligheter for samarbeid

2. Elever og studenter

Andelen elever som velger fremmedspråk som fellesfag/programfag eller engelsk som programfag har i de siste årene gått noe ned. Det er også færre studenter som har språkstudier eller lærerstudier med engelsk/fremmedspråk som sitt førstevalg. Et viktig mål for Fremmedspråksenteret er derfor å bidra til økt interesse for språk.

	Hva gjør vi?	Hva vil vi oppnå?
2.1	Utarbeide språkvalgvideoer, revidere og ev. omplassere nettsiden sprakvalg.no samt igangsette en ny informasjons-kampanje	Økt rekruttering til fremmedspråk og programfag engelsk
2.2	Arrangere og bidra til ulike arrangementer knyttet til Den europeiske språkdagen	Skape større interesse for språk og språklæring

2.3	Bidra til informasjonsaktiviteter i regi av samarbeidspartnere	„
2.4	Utarbeide analyser av elevers og studenters språkvalg samt informere offentligheten og myndigheter om språkfagenes situasjon.	Danne et kunnskapsgrunnlag, spre informasjon og bidra i den offentlige debatten om språkfagene
2.5	Samarbeide med Fulbright om <i>roving scholars</i> som besøker skoler; en <i>rover</i> er dedikert til Østfold/HiØ	Økt motivasjon til engelsk

3. Forskning og forskningsformidling

Fremmedspråksenterets virksomhet skal være erfaringsbasert og praksisnær, og samtidig er det viktig at ressursene vi utvikler og kursene og seminarene vi holder er forskningsbasert.

	Hva gjør vi?	Hva vil vi oppnå?
3.1	Holde seg oppdatert på aktuell forskning bl.a. gjennom deltakelse på konferanser	Styrke grunnlaget for forskningsformidling og for egen forskning
3.2	Formidle aktuell forskning om språklæring og -undervisning gjennom senterets kanaler, deriblant tidsskriftet <i>Communicare</i>	Gi engelsk- og fremmedspråklærere mulighet til å oppdatere seg på forskning som kan ha betydning for egen undervisning
3.3	Legge til rette for at senterets vitenskapelig ansatte gjennomfører egne forsknings- og utviklingsprosjekter på relevante områder	Bidra til feltet med ny innsikt og samtidig styrke grunnlaget for forskningsbasert ressursutvikling og kompetanseheving
3.4	Avklare hvordan senterets forskergruppe TOOL-KIT skal organiseres	„
3.5	Legge til rette for at senterets vitenskapelig ansatte deltar i HiØs førstelektorprogram	„

4. Nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere

Fremmedspråksenteret drar nytte av et godt, faglig fundert samarbeid med nasjonale og internasjonale organisasjoner som er opptatt av språk og språkopplæring.

	Hva gjør vi?	Hva vil vi oppnå?
4.1	Samarbeide med andre nasjonale sentre	Styrke arbeidet med språklæring og de grunnleggende ferdighetene
4.2	Samarbeide med nasjonale (engelsk- og/eller fremmed)språksentre i andre land og med Det europeiske fremmedspråksenteret i Graz (som medlem i <i>governing board</i> samt <i>national contact point</i> og <i>nominating authority</i>)	Økt innsikt hos bl.a. lærere, lærerutdannere og ansatte på senteret gjennom utveksling av erfaringer og ideer med kolleger
4.3	Samarbeide med HK-dir om språkassistenter og med språklærerforeninger, ambassader og ulike lands språk- og kulturinstitutter	Styrke engelsk- og fremmedspråkundervisningen

5. Forankring på HiØ

Høgskolen i Østfold er en selvstendig, regional høyskole med et sterkt språkmiljø som består av bl.a. språk-, kultur- og litteraturvitere, kommunikasjonsvitere og lærerutdannere i norsk, engelsk, fransk, spansk og tysk. Høgskolen har *Språk i opplæring* som et eget, institusjonelt satsingsområde. Et tett samarbeid mellom disse miljøene og Fremmedspråksenteret er naturlig, jf. også mandatets vektlegging av støtte til lærerutdanninger med tanke på kompetanseutvikling i skoler og barnehager.

	Hva gjør vi?	Hva vil vi oppnå?
5.1	Bidra i lærerutdanningen (GLU, PPU)	Økt innsikt i faglitteratur og språklærer-studenters behov som kommende lærere
5.2	Bidra i etter- og videreutdanning og annen kompetanseheving (KfK, Dekom osv.)	Styrke engelsk- og fremmedspråklærere i tett samarbeid med HiØ videre
5.3	Bidra i satsingsområdet Språk i opplæringen	Styrke språkopplæringen og språklærer-utdanningen lokalt, regionalt og nasjonalt
5.4	Bidra i fakultetsledelsen samt i ulike faglige og høyskolepolitiske fora	Intern synliggjøring av senterets virksomhet og deltakelse i høyskolens videreutvikling

Halden, 27. mars 2023

Gerard Doetjes, senterleder